

mogoče izmeriti poroznost in vsebnost radioizotopov pri določanju starosti in opredeljevanju keramičnih najdb in predstaviti preliminarne rezultate analize amfor z MT. Kot ugotavljajo avtorji, so bile koncentracije radioaktivnosti, poroznost, oblika termoluminiscenčnih znakov in položaj delcev pri amforah z MT podobne kot pri vzorcih iz Andaluzije.

V šestnajstem poglavju N. Genova, S. Meloni in M. Oddone predstavljajo rezultate analize keramičnih vzorcev z metodo aktiviranja nevtronov in njeno uporabnost pri določanju izvora amfor. Avtorji so s to metodo poleg vzorcev z MT analizirali tudi ročaje amfor Dressel 20 iz dveh pomembnih izdelovalnih središč v južni Španiji, La Catria (žigi PORTO in POPULI) in El Tejarillo (žig PNN). Vzorce so izpostavili curku nevtronov in nato izmerili vrednosti indukcijske radioaktivnosti ter tako ugotovili vrednosti okrog tridesetih kemičnih elementov (tabele 32-35), nato pa rezultate statistično obdelali in primerjali.

V sedemnajstem poglavju L. Conti, Francesco Burrigato in Odino Grubessi predstavijo izsledke primerjalne analize afriških amfor z MT (izkopavanja v letih 1991, 1992 in 1993), amfor s treh tunizijskih produkcijskih središč (Nabeul, Thaenae in Sullehtum) in afriških amfor, ki so jih odkrili pri izkopavanjih v Ostiji. Uporabili so podobne arheometrične postopke kot so opisani v 12. in 13. poglavju. Rezultate so nato obdelali s pomočjo t.i. multivariabilne statistične analize in jih prikazali v tabelah.

Osemnajsto poglavje, ki sta ga pripravila Odino Grubessi in L. Conti, je ponovno posvečeno arheometričnim raziskavam amfor Dressel 20, in sicer analizam vzorcev iz španskih najdišč La Catria z žigoma PORTO in POPULI in El Tejarillo z žigom PNN in amforam z enakimi žigi z MT. Tudi tu so raziskovalci uporabili več metod (optično mikroskopijo, aktiviranje nevtronov, fluorescenco z X žarki in drugo) in ugotovili, da najboljše rezultate obeta ugotavljanje koncentracije cirkonija. Dobljene vrednosti bi lahko uporabili tudi kot parameter pri analizah amfor Dressel 20 z drugih najdišč.

Na koncu knjige je še sklepna beseda izdajateljev s kratko analizo prispevkov in obsežen izbor literature (str. 545-558). Tu so poleg študij, ki obravnavajo amfore, navedena tudi dela s področja antične ekonomije in trgovine, poročila o raziskavah pomembnejših najdišč amfor in razprave o raznih arheometričnih metodah. V izboru je kar 15 enot, katerih avtor je izdajatelj José Remesal Rodríguez, ki velja za enega najuglednejših poznavalcev betiških amfor.

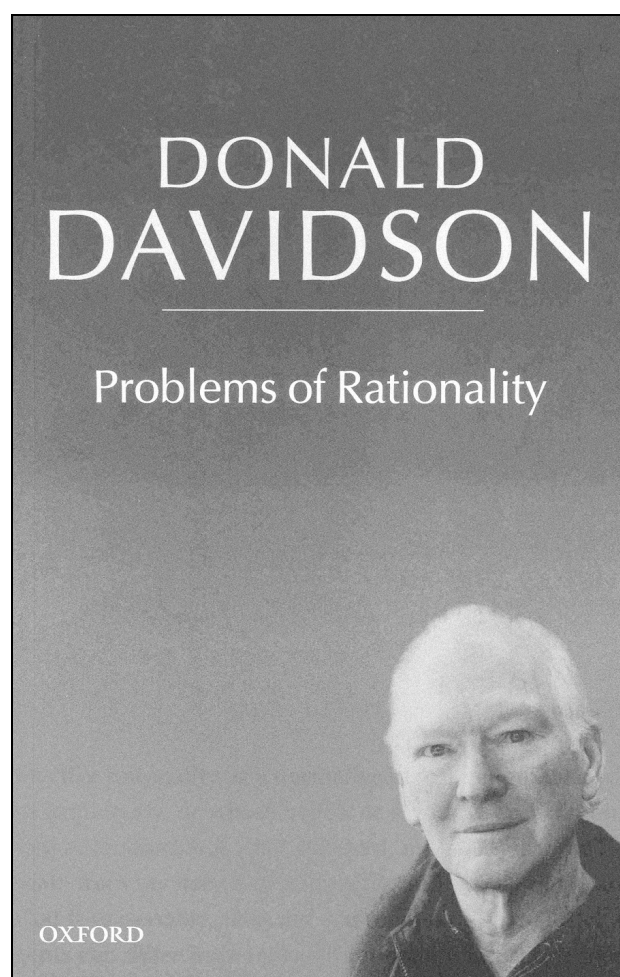
Zbrani prispevki omogočajo dober vpogled v delo posameznih raziskovalnih ekip na MT in odpirajo številna vprašanja, povezana z izkopanim gradivom. Za študij betiških amfor ali za vprašanja oskrbe antičnega Rima bo knjiga vsekakor dragocen vir podatkov.

Milan Lovenjak

Donald Davidson: PROBLEMS OF RATIONALITY.
Oxford, Clarendon Press, 2004, 280 str.

Knjiga *Problems of Rationality* je četrta zbirka filozofskih esejev ameriškega filozofa Donalda Davidsona, profesorja s kalifornijske univerze Berkeley. Davidson je knjigo pripravil dolgo časa, nato pa jo je s pomočjo Ernija LePora posthumno (umrl je 30. avgusta 2003) uredila in izdala njegova žena Marcia Cavell, ki je napisala tudi uvod.

V knjigi *Problems of Rationality* je zbranih 14 esejev, ki so nastajali in so bili že objavljeni med leti 1984 in 2001. Eseji so razvrščeni v tri sklope: [1.] *Rationality and Value*, ki vsebuje štiri eseje, v katerih se Davidson posveča tistim problemom, ki za racionalnost predstavljajo izražanje objektivnega vrednotenja moralnih dejanj, kot sta verbalna komunikacija in interpretacija drugega. Pri tem zastopa teorijo intersubjektivne in interpretativne resnice, ki se lahko objektivizira le znotraj triangulacije, ki obstaja med nami, drugimi ljudmi in zunanjim svetom, ki ga delimo jezikovno in mentalno; [2.] *Problems and Proposals*, ki vsebuje šest esejev, v katerih Davidson odpira vprašanja identifikacije, reprezentacije ter inter-

pretacije govornih, fizičnih in družbenih dejanj in pri tem poudarja interaktivni učinek razumevanja mentalnih fenomenov znotraj družbene triangulacije, ki jo ustvarijo ontologija prve osebe, zunanji svet, ki ga delimo, in ontologija tretje osebe. V 10. eseju Davidson poudarja enotnost mišljenja, pomena in delovanja v okviru ontologije prve osebe kot govorne in tudi komunikacijske interpretacije; in [3.] *Irrationality*, ki vsebuje štiri eseje, v katerih si Davidson zastavlja vprašanje o racionalnosti iracionalnega dejanja. Kot paradoks iracionalnosti se izkaže dejstvo, da iracionalna dejanja, prepričanja in emocije vsebujejo intencionalnost, vendar pa nimajo koherence ali konsistence oziroma vzročno-posledičnega odnosa, ki je značilen za racionalnost. Davidson se pri tem opira na Freudovo analizo iracionalnosti in podpre njegovo povezavo običajnih razlogov iracionalnosti, kot so razdeljenost uma v več neodvisnih struktur,

obstoj pomembnih struktur v vsakem "kvazi" avtonomnem delu in izostanek logičnih vzročnih relacij med deli uma. Na koncu knjige je dodan še intervju z avtorjem (*An Interview with Donald Davidson*), ki ga je pripravil Ernie LePore.

Knjiga *Problems of Rationality* ameriškega filozofa Donalda Davidsona (1917–2003) sodi med najpomembnejše dosežke s področja filozofije jezika, filozofije družbene triangulacije, logike dejanja in logike moralnega vrednotenja; v knjigi dobimo odgovore na vprašanja, ki se nanašajo na holizem mentalnih, družbenih, fizičnih, psiholoških in jezikovnih reakcij, ki ustvarjajo socialno ontologijo in socialno osnovo znotraj nje: komunikacijo in interpretacijo drugega, v katerih se lahko ustvari in uporabi pojem objektivne resnice.

Nijaz Ibrulj